

ERIC JAN VAN DORP

SUCCESVOL EMIGREREN

HANDBOEK
VOOR DE MODERNE EMIGRANT

UITGEVERIJ GRENZENLOOS

SUCCESVOL EMIGREREN

Eric Jan van Dorp

SUCCESVOL
EMIGREREN

HANDBOEK
VOOR DE MODERNE EMIGRANT

Uitgeverij Grenzenloos

Succesvol emigreren
Handboek voor de moderne emigrant

1e druk februari 2018

©2018 Eric Jan van Dorp
©2018 Uitgeverij Grenzenloos

Uitgeverij Grenzenloos is een imprint van
VanDorp Uitgevers
Postbus 42
3956 ZR Leersum
www.vandorp.net / info@vandorp.net

ISBN 9789461852052
NUR 510, 508

Vormgeving: VanDorp Uitgevers

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt worden in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of door fotokopieën, opname, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	11
Inleiding.....	13
JE BENT NIET DE EERSTE.....	15
De eerste kolonisten	15
De stichter van Zuid-Afrika	15
De voorloper van New York	16
de Pilgrim Fathers.....	17
Emigranten in de 19e eeuw	18
Eerste deel van de 20e eeuw	18
De grote hausse.....	19
De afgelopen 25 jaar	21
VERSCHILLENDE VORMEN VAN EMIGREREN.....	25
Wat is emigreren eigenlijk?.....	25
Semigreren	26
Remigreren	27
WAARHEEN, WAARVOOR?.....	31
De populairste emigratielanden	31
Waarom willen mensen emigreren?.....	32
Onderzoek.....	32
EMIGREREN MET KINDEREN	37
Ruim de tijd nemen	37
Samen mee bezig zijn.....	38
Inpakken	38
Vaste gewoonten	38
De nieuwe school.....	39
De Nederlandse taal bijhouden.....	40
DE ACHTERBLIJVERS.....	43
DE FASES VAN HET EMIGRATIEPROCES	47
De fase van dromen en oriënteren.....	47
De fase van een plan maken, afwegen en besluiten	48

De fase van voorbereiden en regelen.....	48
De fase van afscheid nemen en vertrekken.....	49
De fase van aankomen en aarden.....	50
DROMEN EN ORIENTEREN	53
Waarom wil ik eigenlijk weg uit Nederland.....	53
Wat zijn GEEN goede redenen om te emigreren?.....	57
Ben ik uit het juiste hout gesneden?.....	58
Is je relatie emigratieproof?.....	60
EEN BASISPLAN MAKEN, AFWEGEN EN BESLUITEN	65
Een basisplan maken	65
Persoonlijke motivatie	67
Tijdelijk of voor onbepaalde tijd?.....	67
De bestemming.....	67
Toegang.....	68
Inkomen genereren	70
Loondienst.....	70
Een eigen onderneming	70
Een uitkering	71
Huren of kopen	71
Startkapitaal	72
School voor de kinderen	74
Taal.....	74
Contact met de achterblijvers	76
Streefdatum.....	76
De afweging maken.....	77
VOORBEREIDEN EN REGELEN	81
Checklist emigreren	81
Checklist - Regelen in Nederland	82
Zaken die in Nederland geregeld moeten worden	87
Visum werk/verblijfsvergunning	87
Binnen de Europese Unie	87
Buiten de Europese Unie	88
Emigreren met je partner	90
Emigratiebureaus.....	91
Wachten	891
Taal leren.....	92
Cursussen	92
Woordenschat	92
Woning en hypotheek.....	93

De huurwoning	93
De koopwoning	93
Aftrekken hypotheekrente	94
Koopwoning verhuren	94
Een andere woning zoeken	95
Huren of kopen	95
Huidige werkkring	97
In loondienst	97
Zelfstandig ondernemer	97
Belasting	98
Woonland	98
Buitenlands belastingplichtig	99
Conserverende aanslag	100
Het M-biljet	100
Belastingafhandeling voor ondernemers	100
Voortzetten in het buitenland	100
Voortzetten in Nederland	101
Ondernemeing verkopen	101
Onderneming staken	102
Inboedel en verhuizer	103
Inventarislijst	104
Zelf verhuizen	104
Offertes aanvragen	104
Invoerheffingen	104
Uitkeringen	106
Uitkeringen die mee mogen	106
Woonlandbeginsel	107
Medische zaken	108
Volksverzekeringen	109
Vrijwillig bijverzekeren AOW en ANW	109
Wat als je niet bijverzekert	110
Opzeggen zorgverzekering	110
Tijdelijke zorgverzekering afsluiten	111
Pensioen	112
Huisdieren	112
Verzekeringen	114
Reisverzekering	114
Zorgverzekering	114
Ongevallenverzekering	115
Levensverzekering	115
Uitvaartverzekering	115
Aansprakelijkheidsverzekering	115

Arbeidsongeschiktheidsverzekering.....	116
Rechtbijstandsverzekering.....	116
Inboedel/opstalverzekering.....	116
Autoverzekering.....	117
Fietsverzekering.....	117
Opzeggen lidmaatschappen.....	118
Onderwijs.....	118
School zoeken.....	118
De huidige school.....	119
Schulden.....	119
Belastingenschulden.....	119
BKR.....	120
Auto.....	120
Oude auto.....	120
Nieuwe auto.....	120
Auto uitvoeren.....	121
Bankzaken.....	121
Telefoon, internet, tv.....	122
Documenten.....	123
Diploma's.....	123
Paspoort en id-kaart.....	124
Pasfoto's.....	124
Huwelijksakte/scheidingsakte.....	124
Geboorte-akte.....	124
Verzekeringsbewijs.....	124
Inentingsbewijs.....	125
Kopieën.....	125
Erfrecht.....	125
Contactenlijst en post.....	125
Diversen.....	126
AFSCHEID NEMEN EN VERTREKKEN.....	129
Afscheidsfeestje?.....	129
Kinderen.....	130
Uitschrijven gemeente.....	132
BRP en RNI.....	132
AANKOMEN EN AARDEN.....	135
Nog een checklist.....	135
Checklist - Te regelen ter plaatse.....	136
Een nieuwe woning.....	138
Aansluiten voorzieningen.....	138

Inschrijven.....	138
Persoonsnummer	139
Belastingnummer	139
Werk zoeken	139
Online bronnen	139
Verschillen arbeidscultuur.....	140
Eigen baas.....	140
Bankrekening openen.....	140
Taal leren.....	140
Onderwijs	143
Verzekeren	143
Medisch	144
Auto	144
Telefoon	144
Sociaal.....	145
Wennen in je nieuwe omgeving.....	146
Omgaan met een cultuurschok.....	149
Omgaan met heimwee	153
De balans opmaken	155
Remigreren	158
POPULAIRE EMIGRATIELANDEN	160
Emigreren naar België	163
Emigreren naar Duitsland.....	169
Emigreren naar het Verenigd Koninkrijk	175
Emigreren naar de Verenigde Staten.....	181
Emigreren naar Spanje.....	187
Emigreren naar Frankrijk	193
Emigreren naar Australie.....	199
Emigreren naar Canada	205
Emigreren naar Zweden.....	211
Emigreren naar Nieuw-Zeeland	217
Nawoord	223
Verantwoording.....	224
Index.....	227

**Al onze dromen kunnen uitkomen -
als we de moed hebben om hen na te jagen.**

*Walt Disney
Amerikaans producent 1901-1966*

VOORWOORD

Het was het jaar 2006 toen ik mijn eerste boek uitgaf over het onderwerp emigreren. Vier jaar eerder liep ik zelf nog met grootse plannen rond om te verhuizen naar Denemarken, maar omdat de economie daarna dusdanig begon te bloeien en mijn bedrijfje fors groeide, parkeerde ik het avontuur in de ijskast. Niettemin ben ik er vanaf dat moment elke dag professioneel mee bezig, want er volgden nog tientallen boeken en een magazine over wonen en werken over de grens. Ik heb regelmatig boeiende gesprekken met mijn auteurs, die in de meeste gevallen zelf in het buitenland wonen. Op de vele emigratiebeurzen en voorlichtingsdagen sprak ik met honderden Nederlanders en Vlamingen die bezig zijn om hun plannen vorm te geven, ieder op hun eigen manier. Ieder met een ander doel, een andere motivatie, een andere bestemming. Wat deze mensen allemaal gemeen hebben, is een aanstekelijk enthousiasme en een niet te stillen honger naar betrouwbare informatie over het onderwerp landverhuizen.

Dit nieuwe handboek heb ik samengesteld als gestructureerd hulpmiddel voor eenieder die rondloopt met een roze bril waardoorheen een mooie droom zichtbaar is die steeds weer opduikt.

Ik wens je heel veel wijsheid, succes én plezier om jouw ideaal waar te maken!

Eric Jan van Dorp
Januari 2018

INLEIDING

Had je een paar jaar geleden kunnen bedenken dat je ooit een boek zou kopen met de titel *Succesvol emigreren*? Misschien niet, maar toch zit je nu met dat boek voor je neus. Blijkbaar kriebelt er iets in je en ben je actief begonnen met het opzoeken van informatie over verhuizen naar een ander land.

Waar moet je beginnen? En waar eindig je? Wat moet je allemaal gaan regelen of kun je net zo goed gewoon de trein naar Schiphol pakken en wegwezen? Waarom wil je eigenlijk weg en ben jij wel het juiste type om te emigreren? Waar wil je naartoe en mag je daar zomaar gaan wonen? Hoe ga je je brood verdienen daarginds en zijn je diploma's er eigenlijk wel geldig?

Ik kan ik je nu vast verklappen dat impulsief handelen nooit samengaat met succesvol emigreren. Emigreren is een proces dat tijd vergt. Tijd om te overdenken, tijd om voor te bereiden en tijd om uit te voeren. Dit boek helpt je om een gestructureerd plan te fabriceren, een goede afweging te maken en (indien je gaat) vervolgens de uitvoering in gang te zetten.

Een standaard antwoord op al je vragen is nooit te geven. Elke emigratie is weer anders. Jouw bestemming, je financiële middelen, je gezinssamenstelling, het tijdstip, je karakter, alle componenten die van belang zijn bij een verhuizing naar het buitenland, zijn bij iedereen verschillend. Dit boek zal je helpen om op een efficiënte manier op vrijwel al je vragen het juiste antwoord te vinden.

Je dromen proberen waar te maken, dat is toch het mooiste wat er is...?!

Verhuizen naar het buitenland is een spannende uitdaging en uiteraard moet je niet over één nacht ijs gaan en zaken zo goed mogelijk proberen te regelen. Maar minstens zo belangrijk is dat je volop geniet van dit spannende avontuur! Want je dromen proberen waar te maken, dat is toch het mooiste wat er is....?!

JE BENT NIET

DE EERSTE

Laat op een verjaardag eens vallen dat je rondloopt met emigratieplannen en je zal merken dat je niet de enige bent. Als men al niet reageert met 'dat zou ik eigenlijk ook wel willen', dan heeft iedereen wel een kennis, oud-collega of een familielid die ook geëmigreerd is. Het kan een oom of tante zijn en wellicht een of twee generaties terug, maar vertrekken naar het buitenland is van alle tijden. En laten we eerlijk zijn, reizen en avontuur zit van oudsher natuurlijk ook wel in ons bloed.

De eerste kolonisten

Als zeevarende natie trokken onze voorouders er al eeuwen geleden op uit om handel te drijven, kolonies te stichten en in veel gevallen zich blijvend elders te vestigen.

Het landverhuizen van ons Hollanders kwam pas echt goed op gang in de Gouden (17^e) Eeuw, toen verschillende pioniers in opdracht van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) en de West-Indische Compagnie (WIC) uitzwierven over de aardbol op zoek naar onontdekte gebieden en lucratieve handel. Met groepen emigranten in het kielzog werden in verschillende werelddelen Nederlandse posten en kolonies gesticht.

De stichter van Zuid-Afrika

Neem bijvoorbeeld de missie van Jan van Riebeeck die in 1655 met de Dromedaris en nog twee schepen naar het vrijwel onbewoonde Kaap de Goede Hoop voer. In gezelschap van 90 kolonisten, waaronder zijn eigen vrouw, zoontje van vier en zeven andere vrouwen. Eenmaal aangekomen stichtte hij een nederzetting met de naam Fort de Goede Hoop, bedoeld als verversingsstation voor VOC-schepen. De kolonisten legden tuinen aan om groente en fruit te verbouwen en kwamen via wat ruilhandel met een inheemse stam aan hun vee. Het begin was uiterst moeizaam; in de eerste winter kwamen maar liefst 20 kolonisten om het leven. Na een aantal jaren groeide de plaats uit tot een blijvende vesting onder de naam

Kaapstad. Daarna wist het gebied meer Nederlanders, Duitsers en zelfs Hugenoten te trekken en groeide het geheel, na diverse oorlogen met vooral de Engelsen, na 350 jaar uiteindelijk uit tot het Zuid-Afrika van nu.

De voorloper van New York

Een andere bekende naam waarvan je vast weleens gehoord hebt is die van Peter Stuyvesant. Deze koloniale bestuurder in dienst van de WIC werd in 1645 gouverneur van Nieuw-Amsterdam (het huidige New York) en twee jaar later directeur-generaal van de kolonie Nieuw-Nederland. Eerder was hij directeur over de ABC-eilanden (Aruba, Bonaire en Curaçao) en werd door het thuisfront als succesvol bestuurder beschouwd, ook al

verloor hij een been tijdens gevechten met de Spanjaarden op Sint-Maarten en droeg hij sindsdien een houten been.

Stuyvesant slaagde erin Nieuw-Amsterdam te beschermen tegen aanvallen van indianen en wist zelfs het grondgebied uit te breiden, onder meer met land dat bekend stond als Nieuw-Zweden (in de buurt van de huidige stad Philadelphia). In 1652 stichtte Stuyvesant aan de rivier de Hudson de stad Beverwijck, tegenwoordig Albany genaamd, hoofdstad van de staat New York. Met succes probeerde hij emigranten uit Nederland te krijgen om de nieuwe nederzetting te bevolken. In 1664 was Beverwijck de tweede stad van de kolonie met ongeveer duizend inwoners. Uiteindelijk werd Nieuw-Nederland afgestaan aan de Engelsen, die op hun beurt toeliepen dat het in 1667 veroverde Suriname in Nederlandse handen bleef.

De Pilgrim Fathers

Nog een mooi emigrantenverhaal speelt zich eerder af in de 17e eeuw. Op 22 juli 1620 vertrok uit Delfshaven een klein schip met de naam Speedwell. Aan boord waren enkele tientallen mannen, vrouwen en kinderen die in de loop van de eeuwen misschien wel tot de bekendste emigranten uit de geschiedenis zouden gaan horen. In ieder geval in de Verenigde Staten. Het gaat hier om de Pilgrim Fathers, een groep Engelse geloofspuriteinen die hun land verlieten onder druk van koning Jacobus I van Engeland. In 1609 vestigden deze protestanten zich in Leiden, maar omdat ze zich ook hier niet thuis voelden tussen de in hun ogen te losbandige Hollanders, besloten ze om naar De Nieuwe Wereld af te reizen. In het Engelse Plymouth verruilden ze de veel te kleine en bovendien lekkende Speedwell voor de Mayflower die hen naar Virginia zou varen. Door toedoen van een zware storm die ze ternauwernood overleefden, kwamen ze uiteindelijk een stuk noordelijker (bij Cape Cod in de huidige staat Massachusetts) aan land en besloten om daar een nieuwe gemeenschap te beginnen.

Tot op de dag van vandaag worden deze Pilgrim Fathers gezien als de werkelijke stichters van het huidige Amerika. De traditie van Thanksgiving Day zou teruggaan naar de viering van de eerste oogst van de Pilgrim Fathers en die zou weer afgekeken zijn van het 3 oktoberfeest 'Leidens ontzet' dat de Pilgrim Fathers jaarlijks hadden meegemaakt in Leiden.

Emigranten in de 19e eeuw

Het aantal Nederlanders dat in de 19^e eeuw definitief vertrok was in vergelijking tot andere Europese landen eigenlijk nogal klein. Waarschijnlijk kwam dit omdat Nederland, in tegenstelling tot veel andere landen in Europa, geen last had van bloedige opstanden die in 1848 her en der uitbraken als gevolg van armoede en ontevredenheid over regerende vorsten. Voor wie toch avontuur overzee zocht, waren er de Nederlandse kolonies waar men natuurlijk ook tijdelijk kon verblijven. De landgenoten die toch definitief vertrokken deden dit veelal om religieuze redenen. Veel protestanten vertrokken (net als de Pilgrim Fathers twee eeuwen eerder) om de in hun ogen te liberale Nederlandse maatschappij te ontvluchten.

De piek in emigratie lag in de 19^e eeuw in het jaar 1882. Er vertrokken toen onder andere een kwart miljoen Duitsers, 180.000 Britten en ruim 100.000 Scandinaviërs naar met name Amerika, Canada, Brazilië en Zuid-Afrika. Het aantal emigrerende Nederlanders was dat jaar 9.517 personen.

Wel fungeerde ons land, dankzij de ligging aan zee, als doorgangshuis voor vele emigranten uit andere landen. Tussen 1880 en 1920 trokken zo'n 25 miljoen Oost-Europeanen naar West-Europa om vandaar het Amerikaanse avontuur aan te gaan. Bijna een miljoen van hen koos Rotterdam als vertrekhaven.

Eerste deel van de 20^e eeuw

Tijdens de Eerste Wereldoorlog ligt de emigratie in Nederland logischerwijs grotendeels stil, maar daarna komt de vaart er weer snel in. Tussen de twee wereldoorlogen emigreren jaarlijks zo'n 10.000 Nederlanders naar elders. In 1923 wordt daarom de Emigratie Centrale Holland opgericht, hierin zijn de regering, de Holland Amerika Lijn en nog enkele andere bedrijven vertegenwoordigd. De centrale moet assistentie verlenen aan emigranten en ook zorgen voor contact tussen emigranten en Nederland. In 1924 wordt in Amerika voor het eerst een quotum ingevoerd om het aantal emigranten te beperken en toe te zien op de 'kwaliteit' van hen die binnenkomen. Zo wordt onder andere kunnen lezen en schrijven verplicht gesteld voor volwassenen. Landen als Australië en Canada beginnen pas begin jaren zeventig met quota's te werken.

Je kunt je nu haast niet meer voorstellen dat je vijftig jaar geleden nog bijna moeiteloos naar deze landen kon verkassen.

De grote hausse

Het einde van de Tweede Wereldoorlog liet een grotendeels verwoest Europa achter. Hoewel er kort na de bevrijding een groot vertrouwen heerste om het land weer snel op te bouwen, was de werkloosheid hoog en lag de economie op z'n gat. Al snel was de Nederlandse overheid ervan overtuigd dat emigratie een oplossing kon zijn om het tekort aan werkgelegenheid in Nederland op te lossen. Daarnaast waren veel 'deskundigen' de mening toegedaan dat Europa overbevolkt was en dat het continent beter af zou zijn met minder inwoners. En dus begon de overheid heel actief mensen te stimuleren door middel van zowel voorlichting als subsidies, om te emigreren naar landen buiten Europa. De slogan die daarvoor gebruikt werd was 'Emigreren is vooruitzien'. De campagne had succes: tussen 1946 en 1966 verruilden bijna 450.000 Nederlanders het vaderland voor (in volgorde van populariteit) Canada, Australië, de Verenigde Staten, Zuid-Afrika, Nieuw-Zeeland of Brazilië.

Zoute drop en echte liefde

Ze bestaan nog: winkeltjes zoals A Touch of Dutch in het dorpje Belvidere. Voor de bevoorrading zorgt een groot distributiebedrijf, dat door de hele Verenigde Staten drop en ander lekkers levert van bekende Nederlandse merken. Verder is alles aan de winkel klein en persoonlijk. Ze staan zelfs niet op internet, mond-tot-mondreclame vinden ze genoeg. 'Je had het hier vanmorgen eens moeten zien. Het stond helemaal vol! Nee, in de 27 jaar dat de winkel nu bestaat, hebben we nog nooit hoeven adverteren.'

'Ze' zijn Burt en Susan Halpern. Burt wil zijn leeftijd wel vertellen: hij is 85. De winkel was een idee van zijn vrouw, zegt hij. 'Die werd op een ochtend wakker en begon erover. Maak je maar geen zorgen, zei ze. Het komt allemaal goed.'

'Nou ja, je blijft toch Nederlands', reageert Susan. Oorspronkelijk komt ze uit Driebergen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zaten haar ouders

in het verzet. De familie van Burt overleefde de oorlog niet. Hijzelf is niet in Nederland geboren, maar belandde er in een pleeggezin. Susan en hij leerden elkaar kennen na de bevrijding.

In 1954 lieten ze Nederland definitief achter zich. Meer dan een halve eeuw later zijn Burt en Susan nog altijd verliefd. En staan ze nog bijna elke dag tussen de – met de hand gevulde – puntzakken griotten en salmiakdrop. 'Langer dan nog eens 27 jaar wil ik dit niet doen', grinnikt Burt. Maar zo lang ze gezond zijn, gaan ze door. 'Ja, na- tuurlijk. Keep going.'

Het verhaal van Burt en Susan is een van de vele verhalen in het boek (met DVD) 'Je band met Nederland' over Nederlanders die ooit verhuisd zijn naar het buitenland.

De meesten emigranten vertrokken in grote schepen van de Holland-Amerika Lijn vanaf de Wilhelminakade in Rotterdam, uitzwaaiende familieleden in tranen achterlatend. Of men elkaar ooit nog zou weerzien wist niemand.

Wellicht heb je zelf familieleden die ook op deze wijze vertrokken zijn. Vanaf halverwege de jaren 60 neemt de emigratie stevig af. De welvaart in Nederland is ondertussen flink toegenomen, waardoor er eerder een tekort dan een overschot aan werknemers is. Langzaam maar zeker stopt de overheid met het promoten van emigratie. Bovendien kunnen steeds meer mensen zich een korte reis naar het buitenland permitteren, waardoor het 'buitenland avontuur' dat voorheen alleen aan emigranten leek besteed, nu plots ook voor de rest van de bevolking in de vorm van een vakantie binnen handbereik ligt.

De afgelopen 25 jaar

Waar werkgelegenheid altijd een belangrijke drijfveer was om de koffers te pakken, zien we vanaf het begin van de jaren 90 in de vorige eeuw steeds vaker andere redenen om over de grens te gaan wonen. Aan de ene kant is er het gevoel dat Nederland er sociaal gezien op achteruit gaat. De steeds hardere mentaliteit op straat en de veranderende samenstelling van de bevolking als gevolg van toenemende immigratie uit niet-westerse landen, leidt tot ontevredenheid en vervreemding. De populariteit van Pim Fortuijn in 2002 is hier een bewijs van en zijn brute moord bevestigt voor velen dat de samenleving in een negatieve spiraal zit.

Daarnaast kenden we twee korte perioden van enorm sterke economische bloei. Eerst was er de internetbubbel op de beurs tussen 1998 en 2000 die aandelenkoersen schijnbaar tot in de hemel lieten groeien. De bubbel werd brutaal doorgeprikt in 2000.

Vanaf 2004 zorgde een nieuwe economische bloeiperiode ervoor dat met name de prijzen van onroerend goed immense vormen aannamen. Bij velen was dit een trigger om na te gaan denken over een leven in een ander land. Plots gemakkelijk te realiseren, want het eigen huis kon in *no-time* verkocht worden en bij het gros bleef er een zeer forse overwaarde over, vaak ruim genoeg om elders iets moois te kunnen kopen. Zeker in landen waar de prijzen van onroerend goed laag liggen. De interesse in emigreren steeg die jaren dan ook in dezelfde mate als de huizenmarkt deed.

Tot zich in 2008 plotseling een wereldwijde financiële crisis zich voordeed. Huizenprijzen zakte als een pudding in elkaar, overwaardes verdampten en veel huizen kwamen zelfs 'onder water' te staan en werden onverkoopbaar. En hiermee werden veel emigratieplannen afgeblazen of in de koelkast gezet. Je kunt immers moeilijk emigreren wanneer je het eigen huis niet verkocht krijgt. In 2009 waren er dan ook bijna een kwart minder emigranten dan drie jaar daarvoor in 2006.

Sinds de laatste jaren de economie en met name de huizenmarkt weer aantrekken, zien we weer een toename van zowel de interesse in emigreren als het aantal mensen dat daadwerkelijk vertrekt. Maar de getallen van de jaren 2005-2008 worden voorlopig niet meer gehaald. Over een grotere periode gemeten kunnen we wel stellen dat in de afgelopen 10 jaar de emigratie met een derde is toegenomen in vergelijking met de 10 jaar daarvoor.

Aantallen Nederlandse emigranten sinds 1995

1995	38.507	2006	59.305
1996	40.365	2007	56.303
1997	37.849	2008	51.215
1998	35.778	2009	40.021
1999	35.785	2010	41.729
2000	37.414	2011	45.934
2001	39.380	2012	45.427
2002	43.631	2013	44.612
2003	45.946	2014	46.623
2004	47.377	2015	46.380
2005	53.729	2016	45.242

Bron: CBS op basis van in Nederland geboren personen

Vertekend beeld emigratiecijfers in de media

“Nederlanders emigreren massaal” kopte de Telegraaf op 21 februari 2013, om vervolgens te stellen dat er dagelijks 395 mensen het land verlaten ‘uit onvrede met het politieke klimaat, de dramatische gevolgen van de economische crisis en verharding in de samenleving.’

“Emigratie naar recordhoogte in 2014” plaatste NRC op 8 september 2015 boven een bericht waarin staat dat het jaar ervoor 148.000 mensen het land hebben verlaten. Echter zonder uitleg waar deze groep uit bestaat. En daar zit nu net het probleem. Door alleen te stellen dat elke dag zo’n 400 mensen definitief Nederland de rug toe keren, lijkt het alsof Nederlanders en masse het land verlaten. De Telegraaf gaat zelf zo ver door dat letterlijk in de kop te zetten. En dat is echt onzin.

De waarheid is deze: in 2014 verlieten inderdaad bijna 148.000 mensen ons land (iets meer dan 400 per dag). Echter, slechts 46.623 daarvan waren in Nederland geboren inwoners. Nog steeds een behoorlijk aantal, maar nog geen derde dus van het totaal aantal emigranten. Per dag hebben we het dan ruwweg over 125 Nederlanders.

De overige 70% zijn allochtone landgenoten die terugkeren naar hun vaderland of hun geluk ergens anders zoeken. Zo vertrokken in 2014 onder meer zo’n 14.000 Duitsers, 10.000 Belgen, 6.500 Turken, 3.800 Fransen en 1.000 Marokkanen.

VORMEN VAN EMIGREREN

Volgens de alwetende Dikke Van Dale is emigreren zich in het buitenland vestigen. Ok, dat is weinig verrassend, maar dan moeten we wel weten wat we met ‘vestigen’ bedoelen. Ook daar is De Dikke duidelijk over: ergens gaan wonen. In dit geval dus buiten Nederland. De vraag is dan alleen of het voor een tijdelijke of onbepaalde periode is.

Wat is emigreren eigenlijk?

Voor het CBS ben je geëmigreerd wanneer je jezelf hebt uitgeschreven bij het bevolkingsregister van de gemeente. Dat wil nog niet zeggen dat de belastingdienst je als emigrant ziet, die hanteert nog meer voorwaarden.

Wie voor korte tijd in het buitenland gaat wonen, bijvoorbeeld voor een studie of een tijdelijke baan, en in Nederland blijft ingeschreven is technisch gesproken dus geen emigrant. Net zoals iemand die voor drie maanden op vakantie gaat dat niet is. Ook hier geldt dat de belastingdienst eigen regels hanteert, om te voorkomen dat je belastingplichtig bent in Nederland maar door je (tijdelijke) woonplaats dit ontduikt.

Sommige mensen verwarren de termen emigreren en immigreren nog weleens. Een emigrant verlaat Nederland en gaat in het buitenland wonen. Een immigrant is iemand die in het buitenland woonde en zich nu hier vestigt. Vertrek je bijvoorbeeld naar Spanje dan ben je hier een emigrant, maar in Spanje word je als immigrant gezien.

Ga je voor een studie, stage of detachering naar het buitenland en ben je van de 12 maanden 8 of meer niet in Nederland (dat hoeft niet aaneengesloten te zijn), dan ben je verplicht om je uit te laten schrijven uit de BasisRegistratie Personen (BRP). Dit doe je op de afdeling Burgerzaken op het

gemeentehuis van jouw woonplaats. Let op: dit heeft wel consequenties voor je, onder andere voor je zorgverzekering en je AOW later.

Semigreren

Een term die we de laatste jaren steeds vaker tegenkomen is *semigreren*. We spreken hierover wanneer iemand een gedeelte van het jaar in het buitenland woont en/of werkt en het andere deel van het jaar in zijn of haar 'thuisland', Nederland in ons geval. Uiteraard is het ook mogelijk om in meer dan twee landen te wonen/werken.

Semigratie kennen we eigenlijk al langere tijd in de vorm van gepensioneerden die de winter in Nederland ontvluchten om een aantal maanden in een zonnig land te overwinteren. Ook mensen die een tweede huis in het buitenland hebben en daar regelmatig voor langere perioden verblijven, kunnen we semigranten noemen. Maar met name de laatste jaren zien we dat veel jonge zzp'ers die hun werkzaamheden op een computer kunnen uitoefenen en uitsluitend afhankelijk zijn van een internetverbinding, als semigrant leven. Ze zijn niet gebonden aan een locatie en kunnen met een laptop op schoot net zo productief zijn in een café in Barcelona, een strandtent in Thailand of een AirBnB in Reijkjavik. Voorwaarde is natuurlijk wel dat het soort werk dat je uitoefent dit mogelijk maakt. Een leraar, postbode of automonteur zal niet zo makkelijk een semigrant kunnen worden.

Omdat leven als een digitale nomade nog relatief nieuw is, raad ik aan om vooraf goed uit te zoeken welke status je als semigrant hebt. Het is namelijk niet zo gemakkelijk vast te stellen waar je belasting moet betalen of waar je een ziektekostenverzekering kan afsluiten. Neem contact op met de Belastingdienst en vertel je situatie. Zij kunnen dan beoordelen of je wel of niet moet uitschrijven in Nederland en waar je belasting moet betalen. Nog belangrijker: zorg dat je wel een juiste ziektekostenverzekering hebt, om te voorkomen dat je pas bij een behandeling doorkrijgt dat je niet of verkeerd verzekerd bent.

Remigreren

Dan is er ook nog de term remigreren. In dat geval hebben we het over personen die een tijd in het buitenland hebben gewoond (en zich bij vertrek hebben uitgeschreven), maar na verloop van tijd weer naar Nederland zijn teruggekeerd. Dit is een vrij omvangrijke groep: in 2016 vertrokken ruim 45.242 in Nederland geboren personen naar elders, terwijl er datzelfde jaar ruim 31.648 personen remigreerden. Dat is zo'n 70%, maar het gaat hier uiteraard niet om dezelfde personen. Bekijken we de cijfers over de laatste 10 jaar (2007-2016) dan zien we dat het aantal remigranten ruim 60% is van het aantal emigranten. We hebben het dan weer over personen die in Nederland geboren zijn. We kunnen daarom concluderen dat ruim de helft van het aantal emigranten uiteindelijk weer zal remigreren.

Het grote verdriet van Lily

Het is het grote verdriet van Lily Dijkland in het Canadese Nova Scotia: ze zal nooit meer in Nederland wonen. Het land dat ze door de breuk in haar relatie nog meer is gaan missen. Ze heeft samen met haar ex-man vijf kinderen. En die kunnen - en willen - niet naar Nederland verhuizen. De eerste twee jaar na de echtscheiding waren het moeilijkst, vertelt Lily. 'Ik mocht de kinderen niet meenemen op vakantie naar Nederland.

Mijn ex was bang dat ik ze daar zou houden. Ook de rechter achtte de kans op kindontvoering groot. Terwijl ik zelf niet eens zou willen dat de kinderen zo ver van hun vader wonen.'

De relatie met haar ex is inmiddels verbeterd, en vakanties met de kinderen naar Nederland zijn sinds kort weer mogelijk. Maar teruggaan zit er volgens Lily nooit meer in. 'We hadden altijd het plan om ooit nog met de kinderen naar Europa terug te keren.

Maar nu we zijn gescheiden, geldt die afspraak niet meer. Mijn ex heeft hier een goede baan en een nieuwe vriendin. Hij heeft geen enkele reden om Canada te verlaten. Alleen ik heb heimwee naar Nederland.'

Een oplossing voor haar probleem ziet Lily niet. 'Sommigen zeggen dat ik weer naar Nederland kan verhuizen als de kinderen het huis uit zijn. Maar ik zou nooit ver weg van mijn kinderen willen wonen. Ik hoop dat ik op een dag geld genoeg heb om half in Nederland, half in Canada te kunnen verblijven. Want ik ben hier voor mijn kinderen, maar in Nederland ben ik voor mezelf.'

Het verhaal van Lily is een van de vele verhalen in het boek (met DVD) 'Je band met Nederland' over Nederlanders die ooit geëmigreerd zijn.

GASPÉSIE

GAFFE
CHANDLER

Brighton

Toronto (NOTL)

Vienna

ETIOPIA

VENICE

MOBE KITEWEAR
TRIPLE SZ
SZAPUN
SZYBKI
SZCZECIN

RIO DE JANEIRO

Lexington →

ANTANANARIVO

ARGENTINA

Berlin

SAINTE-CATHERINE

PRAGUE

Joisey
Prince

WAARHEEN, WAARVOOR?

Een vraag die ik vaak krijg is: ‘Waar gaan al die emigranten naar toe? Naar de zon in Spanje of nog steeds naar Canada en Australië?’ Het antwoord op die vraag is in 1983 al gegeven door Het Goede Doel: ‘Waar kan ik heen, Ik kan niet naar China, Ik wil niet naar China, dat is me te druk...’, etc. Zanger Henk Westbroek kwam uiteindelijk op...België.

Bekijk de meest populaire emigratielanden op dit moment:

1.	België	26.	Suriname
2.	Duitsland	27.	Noorwegen
3.	Verenigd Koninkrijk	28.	Indonesië
4.	Verenigde Staten van Amerika	29.	Singapore
5.	Spanje	30.	Zuid-Afrika
6.	Turkije	31.	Hongarije
7.	Frankrijk	32.	India
8.	Australië	33.	Brazilië
9.	Curaçao	34.	Griekenland
10.	Zwitserland	35.	Tsjechië
11.	Zweden	36.	Japan
12.	Portugal	37.	Israël
13.	Polen	38.	Bulgarije
14.	Canada	39.	Roemenië
15.	Aruba	40.	Filippijnen
16.	Verenigde Arabische Emiraten	41.	Finland
17.	China	42.	Luxemburg
18.	Caribisch Nederland	43.	Mexico
19.	Italië	44.	Rusland
20.	Oostenrijk	45.	Argentinië
21.	Nieuw-Zeeland	46.	Slowakije
22.	Ierland	47.	Litouwen
23.	Marokko	48.	Cyprus
24.	Denemarken	49.	IJsland
25.	Thailand	50.	Letland

Bron: CBS op basis van in Nederland geboren personen.

Een behoorlijk diverse rij landen, waarbij de voorkeur dus zeker niet altijd ligt bij landen die ver bij ons vandaan liggen. Integendeel, van de top 25 liggen 13 landen in Europa.

Deze lijst is wel wat aan verandering onderhevig in de loop van de jaren, maar België en Duitsland staan toch al jaren op nummer 1 en 2. Let wel: hier zit een hele grote groep zogenaamde *grensmigranten* bij. Deze groep emigreert weliswaar (schrijft zich uit bij het bevolkingsregister), maar zet het grootste deel van het leven hier voort terwijl men net over de grens in België en Duitsland gaan wonen. De genomen stap is vaak bedoeld om gebruik te maken van een beter fiscaal klimaat en lagere huizenprijzen.

WAAROM WILLEN MENSEN EMIGREREN?

Laten we eerlijk wezen, vrijwel iedereen in je eigen kring heeft weleens verzucht 'Misschien moet ik maar gaan emigreren...'. Het is soms de standaardopmerking wanneer we ontevreden zijn met onze omgeving, maar de vraag is of onvrede wel de belangrijkste reden is om serieus over een landverhuizing na te gaan denken.

Onderzoek

In 2008 werd een uitgebreid onderzoek gehouden onder mensen die op het punt stonden te emigreren. Daaruit bleek blijkt dat emigranten over het algemeen vooral op zoek zijn naar rust, ruimte, natuur en beschaafde, vriendelijke medemensen. Dit is af te lezen in de volgende tabel:

Negatief oordeel over aspecten in Nederland

	Emigranten	Niet-emigranten	Vershil
Bevolkingsdichtheid	85%	55%	30%
Mentaliteit van de bevolking	78%	42%	36%
Criminaliteit	75%	55%	20%
Stilte	65%	48%	17%
Milieuvervuiling	62%	44%	18%
Natuur en ruimte	58%	22%	36%
Multiculturele samenleving	50%	34%	16%
Rechtssysteem	40%	18%	22%
Sociale zekerheid	38%	17%	21%
Werksituatie	31%	16%	15%
Gezondheidszorg	31%	17%	14%
Pensioensysteem	21%	18%	3%
Onderwijsvoorzieningen	21%	10%	11%
Sociale contacten	11%	4%	7%
Inkomen	11%	12%	-1%
Woning	10%	4%	6%

Je kunt op basis van de cijfers hierboven toch zeker wel de conclusie trekken dat emigranten op vrijwel alle fronten negatiever over Nederland denken dan de thuisblijvers. Alleen als het gaat over inkomen is men meer gerust op de Nederlandse situatie. De grootste verschillen zijn te zien bij onderwerpen als bevolkingsdichtheid, mentaliteit van de bevolking en de beschikbaarheid van natuur en ruimte.

Opvallend is dat uit hetzelfde onderzoek ook naar voren kwam dat 29% van de emigranten de verwachting had er in inkomen op achteruit te gaan. Ook verwachtte een op de drie emigranten minder goede pensioenvoorzieningen en een lagere kwaliteit van de sociale zekerheid in het nieuwe land. Dit zijn blijkbaar echter geen belemmeringen om toch te emigreren.

Hoewel dit onderzoek uit 2008 stamt, is er geen reden om aan te nemen dat bij een recent onderzoek de cijfers drastisch anders zullen worden. We kunnen de zoektocht van emigranten wellicht het beste samenvatten als een zoektocht naar het goede leven.

Naast bovengenoemde lieden zijn er nog meer groepen aan te wijzen die om andere redenen vertrekken uit Nederland. Zo zijn er heel wat Nederlanders die weggaan om zich te voegen bij hun partner in het buitenland. Emigreren voor de liefde dus. Over hoe groot dit aantal precies is bestaan geen officiële cijfers, maar het aantal is aanzienlijk.

Het aantal expats (mensen die tijdelijk door een Nederlandse onderneming worden uitgezonden) is de laatste jaren afgenomen. Dit is de nasleep van de economische crisis die in 2008 begon. Het aantal expats nam kort daarna voor het eerst in jaren flink af. Bovendien is door snel internet de noodzaak om fysiek ergens anders aanwezig te zijn deels verdwenen en is het vaak goedkoper om lokaal mensen op te leiden dan om werknemers uit te zenden.

Ook emigreren jaarlijks nog enkele honderden boeren. De strenge (milieu) regelgeving en ruimtegebrek in Nederland is voor deze boeren een reden om elders het bedrijf voort te zetten. Vroeger was dit vaak naar landen als Canada en Amerika, later ook dichterbij huis, zoals Denemarken en Oost-Europa. Het bekende programma Boer zoekt vrouw internationaal gaf daarvan een leuk kijkje in de keuken.

Zoals we eerder al zagen is er ook een grote groep grensmigranten die om fiscale redenen en/of lagere onroerend goed prijzen net over de grens in Duitsland of België wonen.

Dan is er ook nog de groep van de zogeheten pensionados, Nederlanders die met pensioen zijn en er voor kiezen om in een warmer klimaat te gaan wonen, al dan niet 12 maanden per jaar. Voor hen is ons klimaat dus de belangrijkste reden om het land te verlaten.

Tenslotte is er natuurlijk nog de grote groep semigranten (zie eerder hoofdstuk), die deeltijd in het buitenland wonen maar hier nog ingeschreven staan en daarom feitelijk geen echte emigranten zijn. Denk hierbij vooral aan studenten, of hoogopgeleiden welgestelde Nederlanders die een deel van het jaar in het buitenland wonen en/of werken. Door de relatief lage prijzen van vliegtickets de eenvoudige manier van communiceren via e-mail, Skype, etc. is deze manier van leven sterk in opkomst. We kunnen hier wellicht beter spreken van wereldburgers.

EMIGREREN

MET KINDEREN

Een van de lastigste aspecten van een emigratie is de kinderen voorbereiden op hun nieuwe toekomst. De meeste kinderen zullen namelijk verre van enthousiast zijn wanneer je hen vertelt dat jullie in een ander land gaan wonen. Voor kinderen is het eigen huis een veilig en vertrouwd bastion en daarom zullen ze niet meteen inzien en begrijpen wat hun ouders bezielt om die vertrouwde plek op te geven om nota bene in een heel ander land te gaan wonen. De vriendjes, vriendinnetjes, klasgenootjes, neefjes, nichtjes, opa's en oma's, kortom alles wat hun vertrouwde wereldje is, lijkt plotseling op te houden te bestaan.

Ruim de tijd nemen

Neem de tijd om uit te leggen waarom voor dit avontuur gekozen is en heb veel geduld met je kinderen om alles stapje voor stapje te verwerken en luister goed naar wat het kind dwars lijkt te zitten. Maak niet de fout de problemen die je kind schetst te bagatelliseren, maar toon begrip en probeer samen op zoek te gaan naar antwoorden op zijn of haar vragen. Dit vermindert het gevoel van verlies van controle bij je kind. In de spannende tijd die aanbreekt is een goede vertrouwensband tussen jou en je kind van heel groot belang.

Geef je kind heel ruim tijd om aan het idee te laten wennen.

Bepaal voor jezelf wat het beste moment is om te vertellen over de grote stap. Vergeet niet dat kinderen ongemerkt heel veel oppikken en misschien al het gevoel hebben opgebouwd dat er iets staat te gebeuren. Dit kan het idee geven dat ze voor een voldongen feit worden gezet en dit kan een reden zijn om de kont tegen de krib te gooien. Daarom is het zeker te overwegen om al in een vroeg stadium te laten weten dat er plannen

zijn om naar het buitenland te verhuizen. Dit geeft extra tijd om kinderen stapje voor stapje aan het idee te laten wennen en te enthousiasmeren. Een extra referentiepunt voor kinderen, bijvoorbeeld opa en oma, kan ook helpen. Als ook die tonen dat het een prachtig mooi avontuur is waar je niet bang voor hoeft te zijn, geeft dat wat extra steun. Het heeft ook de voorkeur om eventueel eerst de oudere kinderen het uit te leggen, omdat de jongsten vaak de reactie van oudere broer of zus kopiëren.

Samen mee bezig zijn

Kijk ook eens samen een film, serie of documentaire die in het land afspeelt en praat over de leuke en de vreemde dingen die je daarin tegenkomt. Luister goed naar de vragen die je kind heeft en probeer bijvoorbeeld ook eens met tekenen, schilderen en knutselen op een creatieve en speelse wijze met het onderwerp bezig te zijn. Maak ook eens wat gerechten die in het andere land veel worden gegeten en vraag je kind om je erbij te helpen.

Inpakken

Geef je kind ook een eigen taak bij het inpakken zodat hij/zij het gevoel krijgt ook echt mee te mogen doen met alles. Zorg dat de verhuizing leuk wordt. Beloof je kind bijvoorbeeld dat het voor een keer mag voetballen in de eigen slaapkamer als deze helemaal leeg is. Of ga op de dag dat het huis leeg is picknicken in de lege kamer. Als de laatste herinnering aan het oude vertrouwde huis een hele leuke is, dan maakt het allemaal wat beter te verteren in de weken en maanden die volgen.

Vaste gewoonten

Eenmaal aangekomen in het nieuwe huis en de nieuwe omgeving kost het tijd om aan al dat andere gewend te raken. Geef daarom vertrouwde spullen de plek die ze ook in het vorige huis hadden. De snoeptrommel in het keukenkastje, de hondenmand in de hal, de klok naast de trap, noem maar op. Hetzelfde geldt voor vaste gewoonten; op zaterdag friet eten, samen Jeugdjournaal kijken, op zondagochtend in pyjama een spelletje, enzovoort. Het geeft je kind het gevoel dat weliswaar de omgeving veranderd is, maar de meeste vertrouwde dingen er gewoon nog zijn. Pas op voor het overvoeren van nieuwe indrukken aan je kind. Je hoeft niet in de eerste twee weken alle leuke attracties in de omgeving te doen.

Spread dat liever over een langere periode, want je kind heeft sowieso al genoeg nieuwe indrukken te verwerken. En jijzelf trouwens ook.

De nieuwe school

Voor je kind is de nieuwe school de grootste en spannendste uitdaging van allemaal. Zorg daarom dat je een school kiest die zo goed mogelijk bij je kind past en probeer ruim van tevoren je kind al te laten kennismaken. Dit kan door het bekijken van foto's van de school, of tijdens een vakantie vooraf een keer langs te gaan. Mocht het mogelijk zijn om via de toekomstige leerkracht op school of een klasmoeder je kind in contact te laten komen met een van zijn/haar nieuwe klasgenootjes (bijvoorbeeld via e-mail of WhatsApp), dan is dat helemaal een plus.

Voor je kind is de nieuwe school is de grootste en spannendste uitdaging.

Hoe dan ook, de eerste dag op de nieuwe school zal voor zowel je kind als voor jou enorm spannend zijn. Geef je kind ruim de tijd om te wennen en heb er begrip voor dat hij/zij de eerste weken vermoeider, drukker of juist stiller is dan je gewend was en dat de schoolprestaties de eerste maanden wellicht minder goed zijn dan voorheen. Net als jij heeft je kind tijd nodig

om goed te kunnen landen in de nieuwe omgeving, de nieuwe school en alle nieuwe personen om hem/haar heen. Probeer niets te forceren, maar blij begripvol en onthoud dat kinderen flexibel zijn en dat met tijd en geduld het elke dag een stapje beter ingeburgerd raakt. Omdat ieder kind uniek is kun je nog zoveel adviezen inwinnen en boeken of artikelen over het onderwerp lezen, maar uiteindelijk kan jij je kind het beste doorgronden. Ga dus op je ouderinstinct af en laat je zeker niet gek maken door alle goedbedoelde adviezen die je meekrijgt.

De Nederlandse taal bijhouden

Zoals we eerder al hebben gezien keert ruim 60% van alle emigranten vroeger of later weer terug naar Nederland. Dat is vaak niet van tevoren gepland, maar gebeurt dus in veel gevallen wel en om uiteenlopende redenen. Op een Nederlandse basisschool krijgt een kind ongeveer acht uur taalles, dus is het begrijpelijk dat wanneer een kind na een aantal jaren terugkomt naar Nederland het een achterstand heeft op dit gebied. In extreme gevallen wordt het dan bij terugkomst in Nederland een groep of klas teruggezet om de achterstand in te halen.

Zorg dat je kind de Nederlands taal op hoog niveau bijhoudt.

Zelfs al weet je vooraf zeker dat je in het buitenland blijft, dan nog is het goed voor je kind om het Nederlands bij te houden. Bijvoorbeeld om goed contact te houden met familieleden hier of wanneer het op latere leeftijd in Nederland wil gaan studeren. Daarnaast is het zo dat kinderen die hun moedertaal goed beheersen ook sneller een tweede of derde taal kunnen aanleren.

Informeer eens bij De Wereldschool hoe ze jouw kind kunnen ondersteunen om het Nederlands op hoog niveau bij te kunnen houden via afstandsonderwijs.

DE ACHTERBLIJVERS

Wie bezig is met het plannen en regelen staat niet altijd stil bij de gevoelens en emoties van de achterblijvers. Omdat je zelf een enorm positieve kick krijgt van het regelen van de droom die je al zo lang hebt, verlies je misschien het zicht op degenen die zullen achterblijven. Zorg ervoor dat je voldoende oog hebt voor hen die je achterlaat in Nederland, bagatelliseer hun gevoelens niet en spreek af hoe je in de toekomst contact blijft houden. Met de techniek van vandaag is dat gelukkig iets gemakkelijker dan vroeger.

Ellen de Vriend schreef een aantal jaren geleden de verhalen op van zowel emigranten als hun thuisblijvers en bundelde deze vaak emotionele ervaringen in het boek 'Gelukkig hebben we Skype'. Uit de verhalen blijkt dat zelfs jaren na de emigratie bij sommigen het verdriet van niet meer bij elkaar in de buurt wonen nog steeds heel heftig is. Ook na een langere periode is er weliswaar sprake van gewenning, maar de pijn blijft voelbaar.

De meeste achterblijvers vinden uiteindelijk wel een vorm van berusting.

De meeste achterblijvers vinden uiteindelijk wel een vorm van berusting dat hun dierbare familieleden niet meer in de buurt wonen. Iedereen gunt de ander tenslotte het geluk dat men zoekt en vindt. Via internet is er veel contact en wanneer het kan, worden de anderen bezocht op hun nieuwe bestemming.

Dat is wel een enorm verschil met emigranten van net voor of net na de oorlog die naar landen als Canada en Australie vertrokken. Contact ging via de (lucht)post en pas halverwege de jaren '60 was er sporadisch en peperduur telefonisch contact mogelijk.

‘Het afscheid was moeilijk...’

Jan Goedendorp zag zijn dochter Jessica enkele jaren geleden naar de Verenigde Staten emigreren.

‘Ik begrijp het heel goed dat Jessica en Stefan daar een bestaan op willen bouwen. Ik ben ontzettend trots op hen dat zij deze stap hebben genomen. Het klinkt misschien wat raar, maar ik vind het belangrijk dat mijn kind haar droom na kan leven. Ik herken dat gevoel wel. Regelmatig heb ik tegen Jessica gezegd dat ik het wel zou weten als ik jong was. Dan was ik denk ik ook naar Amerika gegaan. De ruimte, de vrijheid, de natuur en de vriendelijkheid van de Amerikanen hebben veel indruk op mij gemaakt. Ik denk dat onze reizen wel van invloed zijn geweest op haar emigratie. Door het vakantiewerk, dat Jessica een aantal keren in Amerika deed, was haar verblijf daar voor ons al redelijk normaal. Het contact verliep toen nog via collect calls en de rekening daarvan liep wel eens hoog op.’

Jan kijkt nadenkend voor zich uit. ‘Ondanks een hele grote gunfactor, stond ik zeker niet te springen dat ze beide zover weg gingen. Ik mis mijn dagelijkse praatjes en ontmoetingen. Ik weet dat er Skype en dat soort dingen is, maar het blijft wel een feit dat er geen contact is op lichamelijk gebied, even een kus of een knuffel.’

Het indrukwekkende boek ‘Gelukkig hebben we Skype’ is aan te raden om cadeau te geven aan je eigen achterblijvers. Het helpt vaak heel erg goed om vergelijkende verhalen te horen, weten dat er meer mensen zijn die met hetzelfde probleem worstelen.

DE FASES VAN HET EMIGRATIEPROCES

Het hele emigratieproces verloopt in verschillende fases. Hoe lang elke fase duurt hangt helemaal van jezelf af, daar is geen standaardtijd voor te noemen. Een fase is pas voltooid als je deze volledig doorlopen hebt en dat is bij iedereen weer anders.

We kunnen deze vijf fases onderscheiden:

- De fase van dromen en oriënteren
- De fase van een plan maken, afwegen en besluiten
- De fase van voorbereiden en regelen
- De fase van afscheid nemen en vertrekken
- De fase van aankomst en aarden in je nieuwe omgeving

De fase van dromen en oriënteren

De eerste fase is die van het ontstaan van het idee, de droom om te gaan wonen en werken in een ander land. Misschien was die droom altijd al latent aanwezig ergens in je achterhoofd, maar plots is de droom een echt idee geworden, een vurige wens. 'Zou het niet fantastisch zijn om...'

Er breekt een periode aan van fantaseren en onderzoeken. Ben je met z'n tweeën en deel je samen dezelfde droom, dan is het nog leuker om je fantasie de vrije loop te laten en een heel nieuw leven voor je te zien. Dit zal je huidige leven soms wel eens merkbaar op z'n kop zetten. Je zal ook merken dat je de ene dag razend enthousiast bent maar een volgende dag vol twijfel, waarbij je bijna vergeten bent hoe je op dit gekke idee was gekomen. Maar wanneer je op zoek bent naar een prettiger en zinvoller leven en het emigratie-idee ooit is opgeboreld, dan zal het zeker weer terugkomen.

Je gaat ongetwijfeld op internet op zoek naar informatie over je droomland en verhalen van andere Nederlanders die eerder zo'n stap hebben gemaakt. Je smult van deze verhalen en ziet jezelf de koffers al pakken.

Deze eerste fase duurt bij sommige mensen jarenlang, bij andere wat korter. Voor iedereen is dit verschillend. Misschien heb je wel een partner die er niets van wil horen, maar na een tijdje toch stiekem ook interesse in het idee krijgt. Misschien wordt de droom sterker tijdens een vakantie ter plaatse, of vlakkt het de interesse juist af.

Misschien wordt de droom sterker tijdens een vakantie.

Je doet er in ieder geval goed aan goed aan om als eerste voor jezelf vast te stellen waarom je eigenlijk uit Nederland weg wil. Wat is de echte onderliggende reden? Ook kan het geen kwaad om in de spiegel te kijken en af te vragen of jij eigenlijk wel de geschikte persoonlijkheid bezit om emigrant te worden.

De fase van een plan maken, afwegen en besluiten

De fase die volgt op het dromen, fantaseren en oriënteren is die van het afwegen. Gaan we wel of gaan we niet? Wat levert het me op en wat laat ik allemaal achter? En heeft het überhaupt kans van slagen, dat emigratieplan van mij.

Om hier een goed antwoord op te krijgen is het belangrijk om een goed basisplan te maken en op papier te zetten. Hierin zet je voor jezelf op een rijtje of het inderdaad mogelijk is om zo'n gewaagde stap te zetten. Of je het financieel rond kan breien en of je kans maakt om als emigrant te worden toegelaten op de begeerde bestemming. In dit boek vind je een handleiding hoe zo'n basisplan gemaakt kan worden.

Vallen de stukjes in het basisplan op de juiste manier samen dan is het 'slechts' nog besluiten: wel of niet. Denk hier goed over na want een emigratie is een van de grootste stappen die je in je leven zal maken.

Kies je na grondig overwegen de optie 'we gaan', dan beland je automatisch in de volgende fase, die van het *voorbereiden en regelen*.

De fase van voorbereiden en regelen

Is het besluit eenmaal genomen om er voor te gaan, dan volgt er een hele drukke periode. Je moet nu van alles en nog wat gaan organiseren, zowel

Dit waren de eerste 50 pagina's van het handboek Succesvol Emigreren. U heeft een goede indruk kunnen krijgen van de uitgebreide en prettig leesbare stijl van het complete boek.

Bestel het direct op grenzenloos.nl of vandorp.net en het boek valt binnen twee werkdagen bij u op de deurmat.